

**T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI**

YATIRIM TEŞVİK BÜLTENİ -EYLÜL 2016 VERİLERİ-

TEŞVİK UYGULAMA VE YABANCI SERMAYE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İÇİNDEKİLER

	Sayfa no
1. 2016 Yılı Eylül Ayı Gelişmeleri	1
1.1. Eylül Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Genel Karakteristikleri	1
1.2. Eylül Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgelere Göre Dağılımı	1
1.3. Eylül Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dağılımı	2
1.4. Eylül Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı	2
1.5. Eylül Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Türlerine Göre Dağılımı	3
2. 2016 Yılı Ocak-Eylül Dönemi Gelişmeleri	3
2.1. Ocak-Eylül Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Genel Karakteristikleri	3
2.2. Ocak-Eylül Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgelere Göre Dağılımı	4
2.3. Ocak-Eylül Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dağılımı	5
2.4. Ocak-Eylül Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı	5
2.5. Ocak-Eylül Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Türlerine Göre Dağılımı	5
3. 2012/3305 Sayılı Karar Dönemindeki Birikimli Gelişmeler (20.06.2012 – 30.09.2016)	6
3.1. Yatırım Teşvik Belgelerinin Karşılaştırması	6
3.2. Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgesel Bazda Karşılaştırması	6
3.3. Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dönemsel Karşılaştırması	7
3.4. Yatırım Teşvik Belgelerinin Türlerine Göre Dönemsel Karşılaştırması	7
3.5. Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı	7

YATIRIM TEŞVİK BELGESİ BÜLTENİ -EYLÜL 2016 VERİLERİ-

1. 2016 Yılı Eylül Ayı Gelişmeleri

1.1. Eylül Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Genel Karakteristikleri

2016 yılı Eylül ayında, öngörülen sabit yatırım tutarı toplam 2,8 milyar TL olan 248 adet Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenmiştir. Düzenlenen belgelerde toplam 8.343 kişilik istihdam öngörülmektedir.

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (milyon TL)			Öngörülen İstihdam (Kişi)		
	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam
2014	22	310	332	128	3.253	3.381	463	9.150	9.613
2015	17	242	259	762	3.500	4.261	1.781	7.812	9.593
2016	10	238	248	129	2.667	2.795	213	8.130	8.343

Eylül ayında düzenlenen 248 adet Yatırım Teşvik Belgesinin 238 adedi yerli firmalar, 10 adedi yabancı sermayeli firmalar tarafından alınmıştır. Yerli firmalara düzenlenen teşvik belgelerinde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 2,7 milyar TL olurken, yabancı sermayeli firmalara düzenlenen teşvik belgelerinde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 129 milyon TL'dir.

1.2. Eylül Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgelere Göre Dağılımı

2016 yılı Eylül ayında verilen teşvik belgelerinin 72 adedi I. Bölgede, 49 adedi II. Bölgede, 33 adedi III. Bölgede, 32 adedi IV. Bölgede, 37 adedi V. Bölgede, 24 adedi VI. Bölgede ve 1 adedi ise Muhtelif Bölgelerdedir.

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
I.Bölge	111	97	72	1.184	1.700	1.095
II.Bölge	57	56	49	736	1.067	612
III.Bölge	40	35	33	469	436	355
IV.Bölge	46	17	32	298	153	338
V.Bölge	32	35	37	242	443	231
VI.Bölge	46	17	24	452	74	119
Muhtelif Bölgeler*	0	2	1	0	388	45
Toplam	332	259	248	3.381	4.261	2.795

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

Öngörülen toplam sabit yatırım tutarının ise 1,1 milyar TL'si I. Bölgede, 612 milyon TL'si II. Bölgede, 355 milyon TL'si III. Bölgede, 338 milyon TL'si IV. Bölgede, 231 milyon TL'si V. Bölgede, 119 milyon TL'si VI. Bölgede ve 45 milyon TL'si ise Muhtelif Bölgelerdedir.

Eylül Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Yüzde Dağılımı

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
I.Bölge	%33	%37	%29	%35	%40	%39
II.Bölge	%17	%22	%20	%22	%25	%22
III.Bölge	%12	%13	%13	%14	%10	%13
IV.Bölge	%14	%7	%13	%9	%4	%12
V.Bölge	%10	%13	%15	%7	%10	%8
VI.Bölge	%14	%7	%10	%13	%2	%4
Muhtelif Bölgeler*	%0	%1	%0,4	%0	%9	%2
Toplam	%100	%100	%100	%100	%100	%100

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

1.3. Eylül Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dağılımı

2016 yılı Eylül ayında düzenlenen 248 adet belgenin 178 adedi komple yeni yatırım, 45 adedi tevsi, 25 adedi de diğer mahiyetlerdeki yatırımlardan oluşmaktadır. Eylül ayında yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 2,8 milyar TL'lik sabit yatırım tutarının 2,1 milyar TL'si komple yeni yatırım, 478 milyon TL'si tevsi ve 184 milyon TL'si de diğer mahiyetlerdeki yatırımlardan oluşmaktadır.

	Komple Yeni Yatırım		Tevsi		Diğer*		Toplam	
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)
2014	229	2.305	76	851	27	226	332	3.381
2015	181	3.095	53	833	25	333	259	4.261
2016	178	2.133	45	478	25	184	248	2.795

* Modernizasyon, Entegrasyon ve Ürün çeşitlendirme yatırımları

1.4. Eylül Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı

Eylül ayında verilen yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 2,8 milyar TL'lik sabit yatırım tutarının 835 milyon TL'si Enerji sektöründe, 1,1 milyar TL'si Hizmetler sektöründe, 823 milyon TL'si İmalat sektöründe, 21 milyon TL'si Madencilik sektöründedir.

	Enerji			Hizmetler			İmalat			Madencilik		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
2014	38	1.064	209	106	950	3.824	176	1.307	5.269	12	61	311
2015	41	1.374	120	93	1.516	6.401	118	1.350	2.979	7	22	93
2016	53	835	192	80	1.116	4.224	112	823	3.884	3	21	43

1.5. Eylül Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Belge Türlerine Göre Dağılımı

Eylül ayında düzenlenen 248 adet yatırım teşvik belgesinin 122 adedi Bölgesel ve 126 adedi Genel mahiyete sahiptir. Yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 2,8 milyar TL'lik sabit yatırım tutarının 1,3 milyar TL'si Bölgesel ve 1,5 milyar TL'si Genel mahiyetteki yatırımlara aittir.

	BÖLGESEL			BÜYÜK ÖLÇEKLİ			GENEL		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
2014	197	1.902	7.741	0	0	0	135	1.479	1.872
2015	130	1.763	5.959	1	56	100	128	2.442	3.534
2016	122	1.263	6.313	0	0	0	126	1.532	2.030

2. 2016 Yılı Ocak-Eylül Dönemi Gelişmeleri

2.1 Ocak-Eylül Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Genel Karakteristikleri

2016 yılı Ocak-Eylül döneminde, öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 63,5 milyar TL olan toplam 3.767 adet Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenmiştir. Düzenlenen belgelerde 96.430 kişilik istihdam öngörülmektedir.

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (milyon TL)			Öngörülen İstihdam (Kişi)		
	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam
2014	189	2.762	2.951	8.767	35.507	44.274	8.439	88.933	97.372
2015	172	3.094	3.266	31.270	34.992	66.262	6.810	92.788	99.598
2016	163	3.604	3.767	11.319	52.225	63.544	6.207	90.223	96.430

Ocak-Eylül döneminde düzenlenen 3.767 adet Yatırım Teşvik Belgesinin 3.604 adedi yerli firmalar, 163 adedi yabancı sermayeli firmalar tarafından alınmıştır. Yerli firmalar için düzenlenen belgelerde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 52,2 milyar TL olurken, yabancı sermayeli firmalar için düzenlenen belgelerde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 11,3 milyar TL'dir.

2.2. Ocak-Eylül Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgelere Göre Dağılımı

2016 yılının Ocak-Eylül döneminde verilen teşvik belgelerinin 1.088 adedi I. Bölgede, 769 adedi II. Bölgede, 592 adedi III. Bölgede, 487 adedi IV. Bölgede, 500 adedi V. Bölgede, 319 adedi VI. Bölgede ve 12 adedi ise Muhtelif Bölgelerdedir.

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
I.Bölge	1.070	1.076	1.088	16.468	14.189	23.023
II.Bölge	499	638	769	7.626	11.199	14.712
III.Bölge	429	472	592	7.566	4.340	4.969
IV.Bölge	335	348	487	4.157	6.924	9.218
V.Bölge	270	351	500	3.908	3.985	5.156
VI.Bölge	335	373	319	3.428	1.549	1.721
Muhtelif Bölgeler*	13	8	12	1.120	24.075	4.745
Toplam	2.951	3.266	3.767	44.274	66.262	63.544

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

Teşvik belgelerinde öngörülen toplam sabit yatırım tutarının ise 23 milyar TL'si I. Bölgede, 14,7 milyar TL'si II. Bölgede, 5 milyar TL'si III. Bölgede, 9,2 milyar TL'si IV. Bölgede, 5,2 milyar TL'si V. Bölgede, 1,7 milyar TL'si VI. Bölgede ve 4,7 milyar TL'si ise Muhtelif Bölgelerdedir.

Ocak-Eylül Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Yüzde Dağılımı

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
I. Bölge	%36	%33	%29	%37	%21	%36
II.Bölge	%17	%20	%20	%17	%17	%23
III.Bölge	%15	%14	%16	%17	%7	%8
IV.Bölge	%11	%11	%13	%9	%11	%15
V.Bölge	%9	%11	%13	%9	%6	%8
VI.Bölge	%11	%11	%9	%8	%2	%3
Muhtelif Bölgeler*	%1	%0,2	%0,3	%3	%36	%7
Toplam	%100	%100	%100	%100	%100	%100

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

2.3. Ocak-Eylül Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dağılımı

2016 yılı Ocak-Eylül döneminde düzenlenen 3.767 adet belgenin 2.825 adedi komple yeni yatırım, 693 adedi tevsi, 249 adedi de diğer mahiyetlerdeki yatırımlardan oluşmaktadır. Ocak-Eylül döneminde yatırım teşvik belgelerinde öngörülen 63,5 milyar TL'lik toplam sabit yatırım tutarının 41 milyar TL'si komple yeni yatırım, 16 milyar TL'si tevsi ve 6,5 milyar TL'si ise diğer mahiyetlerdeki yatırımlardan oluşmaktadır.

	Komple Yeni Yatırım		Tevsi		Diğer*		Toplam	
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)
2014	1.887	31.014	800	10.984	264	2.276	2.951	44.274
2015	2.283	52.141	714	10.431	269	3.690	3.266	66.262
2016	2.825	41.044	693	15.978	249	6.522	3.767	63.544

* Modernizasyon, Entegrasyon ve Ürün çeşitlendirme yatırımları

2.4. Ocak-Eylül Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı

Ocak-Eylül döneminde verilen yatırım teşvik belgelerinde öngörülen 63,5 milyar TL'lik toplam sabit yatırım tutarının 20,8 milyar TL'si Enerji sektöründe, 20,6 milyar TL'si Hizmetler sektöründe, 18,6 milyar TL'si İmalat sektöründe ve 3,6 milyar TL'si ise Madencilik sektöründedir.

	Enerji			Hizmetler			İmalat			Madencilik		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
2014	186	8.965	1.873	950	16.263	46.247	1.685	17.246	45.810	130	1.800	3.442
2015	529	33.299	2.841	1.139	15.848	48.536	1.501	14.886	46.476	97	2.229	1.745
2016	1.346	20.785	3.602	937	20.620	43.328	1.411	18.568	47.417	73	3.571	2.083

2.5. Ocak-Eylül Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Belge Türlerine Göre Dağılımı

Ocak-Eylül döneminde düzenlenen 3.767 adet yatırım teşvik belgesinin 1.444 adedi Bölgesel, 7 adedi Büyük Ölçekli, 2.315 adedi Genel ve 1 adedi Stratejik mahiyete sahiptir. Yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 63,5 milyar TL'lik sabit yatırım tutarının 22,3 milyar TL'si Bölgesel, 2,1 milyar TL'si Büyük Ölçekli, 35,9 milyar TL'si Genel ve 3,3 milyar TL'si Stratejik mahiyetteki yatırımlara aittir.

	BÖLGESEL			BÜYÜK ÖLÇEKLİ			GENEL			STRATEJİK YATIRIMLAR		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
2014	1.672	23.323	72.479	8	3.643	1.598	1.270	17.088	23.195	1	220	100
2015	1.676	18.297	73.779	11	25.499	2.296	1.573	20.364	22.824	6	2.101	699
2016	1.444	22.273	69.886	7	2.142	1.048	2.315	35.859	24.496	1	3.270	1.000

3. 2012/3305 Sayılı Karar Dönemindeki Birikimli Gelişmeler (20.06.2012 – Eylül 2016)

3.1. Yatırım Teşvik Belgelerinin Karşılaştırması

20 Eylül 2012 tarihinden Eylül 2016 sonuna kadar 19.393 adet Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenmiştir. Düzenlenen Yatırım Teşvik Belgelerinin 18.368 adedi yerli firmalar, 1.025 adedi de yabancı sermayeli firmalar tarafından alınmıştır. Bu dönemde yerli firmalara düzenlenen belgelerde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 293,4 milyar TL olurken, yabancı sermayeli firmalara düzenlenen belgelerde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı ise 78,3 milyar TL'dir.

	Yabancı Sermaye	Yerli Sermaye	Toplam
Belge Adedi	1.025	18.368	19.393
Sabit Yatırım (milyon TL)	78.291	293.401	371.692
İstihdam	57.389	620.525	677.914

3.2. Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgesel Bazda Karşılaştırması

Bu dönemde düzenlenen Yatırım Teşvik Belgesi adedinde I. Bölge %34, II. Bölge %18, III. Bölge %15, IV. Bölge %11, V. Bölge %10, VI. Bölge %11 ve Muhtelif Bölgeler %1 pay almıştır. Öngörülen sabit yatırım tutarı dikkate alındığında ise I. Bölgenin payının %36, II. Bölgenin payının %17, III. Bölgenin payının %14, IV. Bölgenin payının %10, V. Bölgenin payının %6, VI. Bölgenin payının %5 ve Muhtelif Bölgelerin payının %12 olduğu görülmektedir.

	I. Bölge	II. Bölge	III. Bölge	IV. Bölge	V. Bölge	VI. Bölge	Muhtelif Bölgeler*	Toplam
Belge Adedi	6.598	3.522	2.899	2.172	1.985	2.142	75	19.393
Sabit Yatırım (Milyon TL)	133.214	64.269	50.743	37.740	23.364	17.351	45.011	371.692
İstihdam	264.087	100.418	75.396	59.782	61.903	113.034	3.294	677.914

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

20 Eylül 2012 –Eylül 2016 Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Yüzde Dağılımı

	I. Bölge	II. Bölge	III. Bölge	IV. Bölge	V. Bölge	VI. Bölge	Muhtelif Bölgeler*	Toplam
%Belge Adedi	%34	%18	%15	%11	%10	%11	%1	%100
%Sabit Yatırım (Milyon TL)	%36	%17	%14	%10	%6	%5	%12	%100
%İstihdam	%39	%15	%11	%9	%9	%17	%0,5	%100

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

3.3. Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dönemsel Karşılaştırması

20 Eylül 2012 tarihinden Eylül 2016 sonuna kadar düzenlenen 19.393 adet teşvik belgesinin 12.702 adedi Komple Yeni Yatırım, 4.954 adedi Tevsi ve 1.737 adedi Modernizasyon, Entegrasyon vb. diğer mahiyetteki yatırımlara aittir. Bu dönemde öngörülen 371,7 milyar TL'lik toplam sabit yatırım tutarının 260,4 milyar TL'si Komple Yeni Yatırım, 79,9 milyar TL'si ise Tevsi Yatırım'dır.

	Komple Yeni Yatırım	Tevsi	Diğer	Toplam
Belge Adedi	12.702	4.954	1.737	19.393
Sabit Yatırım (milyon TL)	260.431	79.907	31.353	371.692
İstihdam	515.081	135.654	27.179	677.914

3.4. Yatırım Teşvik Belgelerinin Türlerine Göre Dönemsel Karşılaştırması

20 Eylül 2012 tarihinden Eylül 2016 sonuna kadar düzenlenen 19.393 adet yatırım teşvik belgesinin 10.166 adedi Bölgesel, 76 adedi Büyük Ölçekli, 9.125 adedi Genel ve 26 adedi ise Stratejik mahiyete sahiptir. Yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 371,7 milyar TL'lik sabit yatırım tutarının 143 milyar TL'si Bölgesel, 54,3 milyar TL'si Büyük Ölçekli, 136,1 milyar TL'si Genel iken 38,3 milyar TL'si Stratejik mahiyetteki yatırımlara aittir.

	Bölgesel	Büyük Ölçekli	Genel	Stratejik	Toplam
Belge Adedi	10.166	76	9.125	26	19.393
Sabit Yatırım (milyon TL)	142.993	54.284	136.104	38.311	371.692
İstihdam	499.605	16.656	156.247	5.406	677.914

3.5. Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı

20 Eylül 2012 tarihinden Eylül 2016 sonuna kadar düzenlenen yatırım teşvik belgelerinde öngörülen 371,7 milyar TL'lik toplam sabit yatırım tutarının 106,9 milyar TL'si Enerji, 114,1 milyar TL'si Hizmetler, 131,9 milyar TL'si İmalat, 18,7 milyar TL'si Madencilik sektörlerindedir.

SEKTÖRLER	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
Enerji	2.740	106.945	16.185
Hizmetler	5.730	114.095	300.300
İmalat	10.125	131.925	337.386
Madencilik	798	18.726	24.043
TOPLAM	19.393	371.692	677.914

(* Bu bültende sunulan tüm değerler güncel verilerden derlenmiştir.)